

Downloaded via the EU tax law app / web

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2013. március 19.(*)

„Fellebbezések – Állami támogatások – A France Télécom javára elfogadott pénzügyi intézkedések – Részvényesi el?legre vonatkozó terv – A francia kormány tagjának nyilvános nyilatkozatai – A támogatást a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító és visszatéríttetését el nem rendel? határozat – Az állami támogatás fogalma – A gazdasági el?ny fogalma – Az állami források elkötelezésének fogalma”

A C-399/10. P. és C-401/10. P. sz. egyesített ügyekben,

a **Bouygues SA** (székhelye: Párizs [Franciaország]),

a **Bouygues Télécom SA** (székhelye: Boulogne-Billancourt [Franciaország])

(képviselik ?ket: C. Baldon, J. Blouet-Gaillard, J. Vogel, F. Sureau és D. Theophile avocats)

fellebbez?knek,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: C. Giolito, D. Grespan és S. Thomas, meghatalmazotti min?ségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes az els?fokú eljárásban,

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues és J. Gstalter, meghatalmazotti min?ségben)

felperes az els?fokú eljárásban,

támogatja:

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti min?ségben, segít?jük: U. Soltész Rechtsanwalt)

beavatkozó a fellebbezési eljárásban,

a **France Télécom SA** (székhelye: Párizs, képviselik kezdetben: S. Hautbourg, S. Quesson és L. Olza Moreno avocats, kés?bb: S. Hautbourg és S. Quesson avocats),

az **Association française des opérateurs de réseaux et services de télécommunications (AFORS Télécom)** (székhelye: Párizs),

felperesek az els?fokú eljárásban,

valamint

az **Európai Bizottság** (képviselik: C. Giolito, D. Grespan és S. Thomas, meghatalmazotti min?ségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek,

a többi fél az eljárásban:

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues és J. Gstalter, meghatalmazotti minőségben)

felperes az elsőfokú eljárásban,

támogatja:

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti minőségben, segítjük: U. Soltész Rechtsanwalt

beavatkozó a fellebbezési eljárásban,

a **Bouygues SA** (székhelye: Párizs),

a **Bouygues Télécom SA** (székhelye: Boulogne-Billancourt)

(képviselik őket: C. Baldon, J. Blouet-Gaillard, J. Vogel, F. Sureau és D. Theophile avocats),

a **Francie Télécom SA** (székhelye: Párizs, képviselik kezdetben: S. Hautbourg, S. Quesson és L. Olza Moreno avocats, később: S. Hautbourg és S. Quesson avocats),

az **Association française des opérateurs de réseaux és services de télécommunications (AFORS Télécom)** (székhelye: Párizs)

felperesek az elsőfokú eljárásban,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2010. augusztus 3-án, illetve augusztus 4-én benyújtott két fellebbezése tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, M. Ilešič, J. Malenovský tanácselnökök, U. Løhmus, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (előadó), J.-J. Kasel és M. Safjan bírák,

előtanácsnok: P. Mengozzi,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. március 13-i tárgyalásra,

a előtanácsnok indítványának a 2012. június 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezéseikben egyrészt a Bouygues SA és a Bouygues Télécom SA (a továbbiakban együtt: Bouygues-társaságok), másrészt pedig az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke T-425/04., T-444/04., T-450/04. és T-456/04. sz., Franciaország és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2010. május 21-én hozott ítéletének (EBHT 2010., II-2099. o.; a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kérik, amely ítéletben a Törvényszék

egyrészt megsemmisítette a Franciaország részéről a France Télécom részére biztosított állami támogatásról szóló, 2004. augusztus 2-i 2006/621/EK bizottsági határozat (HL 2006. L 257., 11. o.; a továbbiakban: vitatott határozat) 1. cikkét, másrészt pedig megállapította, hogy az e határozat 2. cikkének megsemmisítése iránti kérelmekről már nem szükséges határozni.

A jogvita elzártsmenyei

Az ügy általános összefüggései

2 A távközlési hálózatok és szolgáltatások m ködtet?jeként és szállítójaként tevékenyked? France Télécom SA-t (a továbbiakban: FT) 1991-ben közjogi jogi személyként hozták létre, 1996. december 31. óta pedig részvénytársaságként m ködik. 1997 októbere óta az FT-t a t?zsdén jegyzik. 2002-ben az FT t?kéjében a francia állam részesedése 56,45% volt, míg az ezen felüli részen a nagyközönség (32,25%), a saját vezetés (8,26%) és a vállalat alkalmazottai (3,04%) osztoztak.

3 A 2002. év els? negyedévében az FT közzétette a 2001. évre vonatkozó beszámolóját, amely 63,5 milliárd euró nettó adósságot és 8,3 milliárd euró veszteséget mutatott.

4 A 2002 márciusától júniusáig terjed? id?szakban a Moody's és a Standard & Poor's (a továbbiakban: S & P) hitelmin?sít? intézetek lerontották az FT min?sítését, továbbá a kilátásait is negatívra szállították le. Különösen, 2002. június 24-én a Moody's az FT rövid- és hosszútávú hiteleinek min?sítését a biztos befektetési kategória („investment grade”) utolsó fokozatába rontotta le. Ezzel párhuzamosan az FT részvényeinek árfolyama jelent?sen visszaesett.

5 Az FT pénzügyi helyzetére tekintettel a ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie (a francia gazdasági, pénzügyi és ipari miniszter) a *Les Échos* cím? napilap 2002. július 12-i számában megjelent interjúban lényegében kijelentette (a továbbiakban: a 2002. július 12-i nyilatkozat), hogy amennyiben az FT-nek finanszírozási problémái keletkeznének, a francia állam meg fogja hozni az e problémák leküzdéséhez szükséges döntéseket.

6 Ugyanezen a napon az S & P az FT hosszútávú hiteleinek min?sítését a biztos befektetési kategória utolsó fokozatába rontotta le, jelezve, hogy e besorolást is csak a francia állam FT-vel kapcsolatos nyilatkozatai miatt tartotta fenn.

7 2002. szeptember 12-én a francia hatóságok bejelentették, hogy elfogadták az FT elnök-vezérigazgatójának lemondását.

8 2002 szeptember 13-án az FT közzétette a félévi beszámolóját, amely meger?sítette, hogy 2002. június 30-án az FT konszolidált saját t?kéje 440 millió euróval negatívba fordult, a nettó adóssága pedig elérte a 69,69 milliárd eurót, amelyből 48,9 milliárd euró a 2003–2005 évek során esedékessé váló tartozásokból származó szükségszer? eladósodás.

9 A francia hatóságok az FT pénzügyi helyzetéről szóló, 2002. szeptember 13-i sajtóközleményben lényegében kijelentették, hogy a francia állam hozzá fog járulni az FT saját t?kéjének meger?sítéséhez, és ha szükséges, meg fogja tenni azokat az intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik az FT finanszírozási problémáinak elkerülését.

10 Ugyanezen a napon a Moody's intézet az FT támogatására vonatkozó francia állami kötelezettségvállalás meger?sítése következtében negatívról stabilra változtatta az FT adósságállományának kilátásait.

11 2002. október 2-án új elnök-vezérigazgatót neveztek ki az FT élére. Az e kinevezés bejelentéséről szóló sajtóközlemény lényegében meger?sítette a 2002. szeptember 13-i

sajtóközleményben foglalt, a jelen ítélet 9. pontjában említett nyilatkozatot.

12 Az FT igazgatótanácsának 2002. december 4-i ülésén az FT új vezetői bemutatták a „Ambition France Télécom 2005” címet viselő cselekvési tervet (a továbbiakban: Ambition 2005 terv), amely a saját tőke 15 milliárd eurós megerősítésével alapvetően az FT mérlegegyensúlyának helyreállítására irányult.

13 Az Ambition 2005 terv bemutatását a gazdasági, pénzügyi és ipari miniszter 2002. december 4-i sajtóközleménye (a továbbiakban: a 2002. december 4-i bejelentés) kísérte, amelynek szövege a következő:

„[A] gazdasági [...] miniszter megerősíti, hogy a [francia] állam támogatja az [FT] igazgatótanácsa által [2002.] december 4-én jóváhagyott cselekvési tervet. 1) Az [FT] cégcsoport koherens gazdasági egységet képez, amelynek teljesítménye kiemelkedő. Ugyanakkor az [FT] pénzügyi helyzete jelenleg egyensúlyhiányos, saját tőkére és középtávú refinanszírozásra van szüksége. Ez a helyzet a korábbi, rosszul kezelt és a pénzügyi »buborék« csúcspontján megvalósított befektetések kudarcai és általában a piaci helyzet megváltozása miatt állt elő. Az a körülmény, hogy az [FT] csak eladósodás révén tudta finanszírozni fejlődését, tovább súlyosbította ezt a helyzetet. 2) A [francia] állam, a többségi részvénytulajdonos, kérte az új vezetőket, hogy a cégcsoport integritását megőrizve állítsák helyre az [FT] pénzügyi egyensúlyát [...] 3) Tekintettel a vezetők által kidolgozott cselekvési tervre, és a beruházások megtérülési perspektíváira, a [francia] állam a saját tőke 15 milliárd eurós konszolidációjában saját tőkerészesedésének arányában, azaz 9 milliárd euróval vesz részt. A [francia] állam, mint részvénytulajdonos, ezzel körütekintő befektetőként jár el. Az [FT] feladata, hogy kidolgozza a saját tőke konszolidációjának módjait és annak pontos menetrendjét. A [francia] kormány azt kívánja, hogy ezt a műveletet úgy végezzék, hogy közben mindenképpen szem előtt tartásuk a kisorozványesek és az [FT] dolgozói részvényeseinek helyzetét. Annak érdekében, hogy az [FT] lehetőséget kapjon arra, hogy a legalkalmasabb pillanatban indítson be egy tőkepiaci akciót, a [francia] állam kész előrehozni a saját tőke konszolidációjában való részvételét, piaci kamattal terhelt ideiglenes részvénytulajdonosi előleg formájában, amit az [FT] rendelkezésére bocsát. 4) A [francia] állam [FT-ben] való teljes részesedését az [Entreprise de recherches et d'activités pétrolières (kőolajipari tevékenységekkel és kutatással foglalkozó vállalkozás, ERAP) (a továbbiakban: ERAP)] ipari és kereskedelmi közhivatalhoz helyezik át. A [francia] állam a pénzügyi piacokon veszi fel azokat a pénzeszközöket, amelyekkel az [FT] saját tőkéjének konszolidációjához kíván hozzájárulni.”

14 2002. december 11-én és 12-én az FT két kötvénykibocsátást kezdeményezett egymást követően, 2,9 milliárd euró összértékben.

15 2002. december 17-én az S & P kijelentette, hogy 2002 júliusa óta a francia állam támogatása volt az egyik fő oka annak, hogy az FT minősítését a biztos befektetési kategóriában tartották, továbbá hogy a francia állam részvényesi előleg nyújtását bejelentő nyilatkozata és az FT tőkéjében való részesedésével arányos jegyzésvállalása egy 15 milliárd eurós feltőkésítési műveletben bizonyítékként szolgált e támogatásra.

16 2002. december 20-án az ERAP egy parafált és aláírt, részvényesi előlegre vonatkozó szerződéstervezetet küldött az FT-nek (a továbbiakban: részvényesi előlegre vonatkozó ajánlat). Az FT e szerződéstervezetet nem írta alá, és a részvényesi előlegezést soha nem hajtották végre.

17 2003. január 15-én az FT kötvénykibocsátás formájában 5,5 milliárd összértékű kölcsönt vett fel. E kötvénykölcsönöket nem fedezte állami biztosíték, illetve garancia. 2003. február 10-én az FT megújította a 15 milliárd eurós szindikált hitel lejáráó részét.

18 2003. március 4-én elindították az Ambition 2005 terv által előirányzott saját tőke-

konzolidációs m?veletet. 2003. március 24-én az FT 15 milliárd eurós t?keemelést hajtott végre. A francia állam ebben a m?veletben az FT-ben való t?kerészesedése arányában, 9 milliárd euróval vett részt. Hatmilliárd eurós összeget egy 21 bankból álló bankszindikátus biztosított. Ezt a m?veletet 2003. április 11-én fejezték be.

19 Az FT a 2002-es pénzügyi évet mintegy 21 milliárd euró veszteséggel zárta, és a nettó pénzádóssága mintegy 68 milliárd eurót tett ki. A 2002-es pénzügyi év FT által 2003. március 5-én közzétett beszámolója a forgalom 8,4%-os, az amortizáció el?tti m?ködési eredmény 21,1%-os, valamint a m?ködési eredmény 30,9%-os növekedését mutatja. 2003. április 14-én a francia állam az FT t?kéjének 58,9%-ával rendelkezett, ebb?l 28,6%-ot az ERAP-on keresztül.

A közigazgatási eljárás és a vitatott határozat

20 A Francia Köztársaság 2002. december 4-én bejelentette a Bizottságnak az Ambition 2005 terv által el?írt pénzügyi intézkedéseket, ideértve a részvényesi el?legre vonatkozó tervet is.

21 2003. január 22-én a Bouygues-társaságok – a francia jog hatálya alá tartozó két társaság, amelyek közül a Bouygues Télécom SA a francia mobiltelefon-piacon m?ködik – panaszt nyújtottak be a Bizottsághoz, amely többek között arra vonatkozott, hogy a francia állam állítólag két támogatást nyújtott az FT-nek, egyrészt a francia hatóságok által az FT érdekében 2002 júliusa óta tett nyilvános nyilatkozatok (a továbbiakban: a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok), másrészt pedig a 9 milliárd euró összeg? részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat 2002. december 4-i bejelentése formájában.

22 2003. március 12-én az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL C 57., 5. o.) közzétették a Bizottság azon határozatát, hogy megindítja az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást többek között azon pénzügyi intézkedések vonatkozásában, amelyeket a francia állam az FT támogatása érdekében hajtott végre (a továbbiakban: a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat).

23 2004. augusztus 3-án a Bizottság közölte a francia hatóságokkal a vitatott határozatot. E határozat 1. cikke kimondja, hogy „[a] [Francia Köztársaság] által 9 milliárd euró hitelkeret formájában az [FT] számára [2002 decemberében] nyújtott részvényesi el?leg a 2002. július óta közzétett nyilatkozatok összefüggésében vizsgálva a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak min?sül”. E határozat 2. cikke értelmében „[a]z 1. cikkben hivatkozott támogatást nem kell visszatéríteni”.

24 E határozat (17)–(26) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy az FT 2002 óta súlyos szerkezeti problémákkal terhelt vállalat volt, amely egyensúlyhiányos mérleget nyújtott be. Az említett határozat (37) preambulumbekzdéséb?l kit?nik, hogy a 2002. július 12-i nyilatkozat id?pontjában az S & P és a Moody's hitelmin?sít? intézetek közel voltak ahhoz, hogy az FT adósságállományának min?sítését leszállítsák a spekulatív kötvény („junk bond”) szintjére.

25 A vitatott határozat (39) preambulumbekzdésében a Bizottság így megállapította, hogy 2002 júliusában az FT-t olyan bizalmi válság érte, amely azzal fenyegetett, hogy megakadályozza a tervezett refinanszírozásokat, továbbá hogy 2003-ban kockázatokat keletkeztet az FT likviditását illet?en. A Bizottság e határozatnak különösen a (212) és a (222) preambulumbekzdésében megjegyezte, hogy tekintettel a francia hatóságok 2002. szeptember 13-i és október 2-i sajtóközleményeire, a Moody's és az S & P hitelmin?sít? intézetek módosították az FT adósságkezelésére vonatkozó min?sítésüket, továbbá a piac bizalmának növekedésére hivatkoztak.

26 A vitatott határozat (185)–(187) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy

a 2002 decemberében tett intézkedéseket, amelyek a bejelentés tárgyát képezték, melyek között a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok, és úgy ítélte meg, hogy e nyilatkozatok hatással voltak arra, hogy a piacok és a gazdasági szereplők miként vélekedtek az FT helyzetéről 2002 decemberében. A Bizottság ezért megállapította, hogy az említett nyilatkozatokat és a bejelentett intézkedéseket összességükben kell elemezni.

27 A vitatott határozat (188) és (189), valamint (203)–(219) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy álláspontja szerint a 2002. július 12-i nyilatkozat kétségkívül hatással volt a piacokra, és gazdasági elnyrt biztosított az FT-nek. Ugyanakkor számos jogi érv elemzését követően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy nem rendelkezik elegendő adattal annak bizonyításához, hogy e nyilatkozat olyan jellegű volt, hogy legalább potenciálisan állami forrásokat kötelezzen el.

28 Ezzel szemben e határozat (194)–(196) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy a részvényesi ellegre vonatkozó ajánlat elnyrt biztosított az FT javára, és potenciálisan állami forrásokat kötelezett el. Egyrészt ugyanis ez az ajánlat lehetővé tette az FT számára, hogy kibvítsse finanszírozási eszközeit, és megnyugtassa a piacot azzal kapcsolatban, hogy képes lesz teljesíteni az esedékes fizetési kötelezettségeit. Másrészt a részvényesi elleg rendelkezésre bocsátásának bejelentése, amelyet e rendelkezésre bocsátás elzetes feltételeinek a teljesítésével társítottak, továbbá a piac számára keltett azon látszat, hogy ezt az elleget ténylegesen rendelkezésre bocsátották, végül pedig a részvényesi ellegre vonatkozó ajánlat elküldése az állami források további potenciális megterhelésével járt.

29 Az említett határozat (197)–(201) preambulumbekzdésében a Bizottság azt is megállapította, hogy a távközlés versenynek kitett ágazatában az olyan elnyök, mint amilyenekben az FT részesült, különösen érzékelhetően torzítják a versenyt, vagy azzal fenyegetnek, továbbá érinthetik a tagállamok közötti kereskedelmet.

30 A vitatott határozat (203)–(256) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy különösen a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok fényében a bejelentett intézkedések nem felelnek meg sem a körültekintő piaccgazdasági magánbefektető kritériumának, sem pedig a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott támogatások kritériumainak. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az érintett intézkedések a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősülnek.

31 Ugyanakkor úgy ítélve meg, hogy e támogatás hatását pontosan nem lehetett felmérni, továbbá hogy az említett támogatás részvényesi ellegre vonatkozó ajánlaton kívüli egyéb elemeinek az állami támogatással kapcsolatos szabályokkal való összeegyeztethetőségükre tekintettel történő átfogó elemzése új volt, a Bizottság e határozat (257)–(264) preambulumbekzdésében megállapította, hogy a védelemhez való jog és a bizalomvédelem elvének tiszteletben tartása kizárja a támogatás visszatéríttetését.

A Törvényszék eltti eljárás és a megtámadott ítélet

32 A Törvényszékhez benyújtott kereseteikkel a Francia Köztársaság, az FT és a Bouygues-társaságok a vitatott határozat megsemmisítését, az Association française des opérateurs de réseaux et services de télécommunications (AFORS Télécom) pedig e határozat részleges megsemmisítését kérte.

33 A vitatott határozat 1. cikkének megsemmisítése iránti kérelmük alátámasztása érdekében a Francia Köztársaság és az FT többek között az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fogalmának a bejelentett intézkedésekre történő alkalmazását érintő téves jogalkalmazásra alapított második, valamint a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok tartalmát és/vagy

állítólagos hatásukat érint? nyilvánvaló mérlegelési hibákra alapított harmadik jogalapra hivatkoztak.

34 A vitatott határozat 1. cikkének annyiban történő megsemmisítése iránti kérelmük alátámasztása érdekében, amennyiben a Bizottság elutasította, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat önmagukban vagy összességükben állami támogatásoknak minősítse, a Bouygues-társaságok az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított első, valamint az indokolásnak az EK 253. cikkbe ütköző ellentmondásos és elégtelen jellegére alapított második jogalapra hivatkoztak.

35 A megtámadott ítéletben a Törvényszék együttesen vizsgálta az említett jogalapokat, amennyiben azok az állami támogatás fogalmát érintik.

36 Az ítélet 126–133. pontjában a Törvényszék többek között elutasította a Bizottság azon érvelését, amely szerint a Bouygues-társaságok által a vitatott határozat 1. cikkének annyiban történő megsemmisítése iránt elterjesztett kérelem, amennyiben a Bizottság elutasította, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak minősítse, az eljáráshoz fűződő érdek hiánya folytán elfogadhatatlan volt, mivel a Bouygues-társaságok a vitatott határozatnak kizárólag az indokolását kifogásolják, és nem származhat további elnyük annak megállapításából, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok is állami támogatásnak minősülnek.

37 Az ügy érdemét illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 215. pontjában megállapította, hogy ahhoz, hogy valamely intézkedést az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak lehessen minősíteni, többek között az szükséges, hogy az intézkedés elnyit tartalmazzon, amely közvetlenül vagy közvetve állami forrásból származó különböző formákban jelenhet meg.

38 Az ítélet 262. pontjában a Törvényszék megjegyezte, hogy az azonosított elny és az állami források elkötelezése között összefüggésnek kell fennállnia, amennyiben az említett elnynek szorosan kötődnie kell egy annak megfelel, az állami költségvetést terhelő kiadáshoz, vagy az állam által vállalt, jogilag kötelező erejű kötelezettségek alapján e költségvetést terhelő képpen konkrét gazdasági kockázathoz.

39 A megtámadott ítélet 231. pontjában a Törvényszék akként határozta meg az elny fogalmát, hogy az magában foglalja, hogy az állami beavatkozásnak a kedvezményezett gazdasági és/vagy pénzügyi helyzetének javulását kell eredményeznie.

40 A jelen esetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 259. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság bizonyította, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok – ideértve a 2002. december 4-i bejelentést – összességükben az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett elnyt biztosítottak az FT javára.

41 Ezzel szemben az ítélet 257. pontjában a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság nem bizonyította a részvényesi elnyre vonatkozó ajánlatból eredő elnyhöz képest további és elkülönült elny fennállását, amely ajánlatnak a 2002. december 20-i elküldését nem hozták nyilvánosságra, mivel a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok, különösen pedig a 2002. december 4-i bejelentés megnyitották az FT számára a lehetőséget, hogy az adósságait 9 milliárd euró összeg erejéig a kötvénypiacon ebben az időszakban érvényben lévő feltételek mellett refinanszírozza.

42 Ezt követően a Törvényszék azt a kérdést vizsgálta, hogy a Bizottság által azonosított elny állami forrásokból származott-e.

43 E tekintetben a megtámadott ítélet 269–289. pontjában a Törvényszék megállapította többek között, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok nem tekinthetők kezességvállalásnak, illetve nem értelmezhetők úgy, hogy a francia állam forrásait az állami források átruházásában megnyilvánuló kockázatnak teszik ki, és elutasította a Bouygues-társaságok által a vitatott határozat 1. cikkének annyiban történő megsemmisítése iránt elterjesztett kérelmet, amennyiben a Bizottság elutasította, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak minősítse.

44 A 2002. december 4-i bejelentéssel kapcsolatban a Törvényszék a megtámadott ítélet 293. pontjában úgy ítélte meg, hogy sem a Bizottság, sem a Bouygues-társaságok nem állították, hogy e bejelentés önmagában olyan kellőképpen pontos, végleges és feltétel nélküli kötelezettségvállalást tartalmazott, amely az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében állami források átruházására enged következtetni. Ezenkívül az ítélet 294–298. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a 2002. december 4-i bejelentés állami források átruházásával járt volna.

45 A részvényesi előlegre vonatkozó ajánlattal kapcsolatban a Törvényszék a megtámadott ítélet 299. pontjában megállapította, hogy mivel a Bizottság nem bizonyította megfelelően az abból származó előnyt, a Törvényszék még kevésbé tudja megállapítani az állami források ezen előnyhöz kapcsolódó átruházásának fennállását.

46 A megtámadott ítélet 302–309. pontjában a Törvényszék ezt követően megvizsgálta, hogy a Bizottság a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatoknak a 2002. december 4-i bejelentéssel és a részvényesi előlegre vonatkozó ajánlattal együttesen történő, átfogó vizsgálata alapján mégis megállapíthatta-e az állami forrásokból származó gazdasági előny fennállását.

47 E tekintetben egyrészt az ítélet 304. pontjában megállapította, hogy mivel a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok nem foglalták magukban a 2002 decemberében konkretizált támogatáshoz hasonló pénzügyi támogatás megelőlegezését, a 2002. december 4-i bejelentés jelentős törést jelentett az FT refinanszírozásához vezető események sorában.

48 Másrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 309. pontjában úgy ítélte meg, hogy, még ha a Bizottság a pénzügyi piacok bizalmának helyreállításából és az FT refinanszírozási feltételeinek javításából eredő előny jellemzése céljából figyelembe is vehette a 2002. december 4-i bejelentést megelőző események összességét, ez az előny „nem idézte elő az állami költségvetés ennek megfelelő csökkenését vagy az e költségvetést érintő terhek kellőképpen konkrét gazdasági kockázatát. Ez az előny különösen attól az előnytől különbözik, amelyet a részvényesi előlegre vonatkozó [...] [ajánlat] tartalmazhat, és amelyet a [vitatott] határozat nem megfelelően bizonyított”.

49 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott ítélet 310. pontjában megállapította, hogy a Bizottság tévesen értelmezte az EK 87. cikk (1) bekezdése szerinti támogatás fogalmát azzal, hogy úgy vélte, hogy a részvényesi előlegre vonatkozó ajánlat a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokkal összefüggésben az FT javára állami források átruházásából származó előnyt biztosított, és megsemmisítette a vitatott határozat 1. cikkét.

A Bíróság előtti eljárás

50 A Bíróság Hivatalához 2010. december 20-án benyújtott beadványában a Németországi Szövetségi Köztársaság kérte, hogy a Francia Köztársaság kérelmeinek támogatása érdekében a C-399/10. P. és a C-401/10. P. sz. ügyekben beavatkozhatson az eljárásba.

51 A Bíróság elnöke 2011. február 28-i végzéseivel a C-399/10. P. és a C-401/10. P. sz. ügyekben megengedte a Németországi Szövetségi Köztársaság beavatkozását.

52 A Bíróság elnöke 2011. szeptember 8-i végzésével az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása és az ítélet meghozatala céljából egyesítette e két ügyet.

A felek kérelmei

53 A Bouygues-társaságok azt kérik, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;
- hozzon határozatot az ügy érdemében, és semmisítse meg a vitatott határozat 1. cikkét annyiban, amennyiben az nem minősíti állami támogatásoknak a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat, továbbá semmisítse meg e határozat 2. cikkét, amennyiben az nem kötelezi a Francia Köztársaságot a megállapított támogatás FT-vel való visszatéríttetésére;
- másodlagosan, amennyiben úgy ítélné meg, hogy a jogvita érdemben való eldöntését a per állása nem engedi meg, az ügyet utalja vissza a Törvényszékhez, és
- a Bizottságot, az FT-t, a Francia Köztársaságot és a Németországi Szövetségi Köztársaságot kötelezze a költségek viselésére.

54 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, amennyiben az megsemmisítette a vitatott határozat 1. cikkét, és a Bizottságot kötelezte a saját költségei, valamint a Francia Köztársaság és az FT részéről felmerült költségek viselésére;
- az ügyet új eljárás lefolytatása céljából utalja vissza a Törvényszékhez, és
- a másodfokú eljárás során felmerült költségekről egyelőre ne határozzon.

55 Az FT azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezéseket;
- ennek hiányában az ügyet utalja vissza a Törvényszékhez;
- arra az esetre, ha a megtámadott ítéletet anélkül helyezné hatályon kívül, hogy az ügyet visszautalná a Törvényszékhez, részben vagy egészben adjon helyt az FT elsőfokú eljárás során előterjesztett kérelmeinek, és
- a Bouygues-társaságokat és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

56 A Francia Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:

- utasítsa el a fellebbezéseket;
- ennek hiányában az ügyet utalja vissza a Törvényszékhez;
- arra az esetre, ha a Bíróság az ügyet nem utalná vissza a Törvényszékhez, részben vagy egészben adjon helyt a Francia Köztársaság elsőfokú eljárás során előterjesztett kérelmeinek, és

– a Bouygues-társaságokat és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

57 A Németországi Szövetségi Köztársaság a Francia Köztársaság kérelmeinek támogatása érdekében avatkozik be, és azt kéri, hogy a Bíróság a Bouygues-társaságokat és a Bizottságot kötelezze ezenkívül az ? részér?l felmerült költségek viselésére is.

A fellebbezésekr?l

58 Fellebbezésük alátámasztása érdekében a Bouygues-társaságok két jogalapra hivatkoznak.

59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék el?tt a Bouygues-társaságok egyrészt a vitatott határozat 1. cikkének annyiban történ? megsemmisítése iránt indítottak keresetet, amennyiben a Bizottság elutasította, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak min?sítse, továbbá kérték e határozat 2. cikkének megsemmisítését (a T-450/04. sz. ügy), másrészt pedig az FT által ugyanezen határozat megsemmisítése iránt indított kereset kapcsán a Bizottság kérelmeinek támogatása érdekében beavatkoztak az eljárásba (a T-444/04. sz. ügy).

60 A megtámadott ítéletben a Törvényszék mindeneke?tt elfogadhatónak nyilvánította, viszont megalapozatlannak ítélte a Bouygues-társaságok által a vitatott határozat 1. cikkének annyiban történ? megsemmisítése iránt el?terjesztett kérelmet, amennyiben a Bizottság megtagadta, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak min?sítse (a T-450/04. sz. ügy), ezt követ?en elfogadhatónak nyilvánította és megalapozottnak ítélte az FT által e határozat 1. cikkének teljes egészében történ? megsemmisítése iránt el?terjesztett kérelmet (a T-444/04. sz. ügy), végül pedig úgy ítélte meg, hogy e feltételek mellett már nem kellett határozni többek között a Bouygues-társaságok által ugyanezen határozat 2. cikkének megsemmisítése iránt el?terjesztett kérelemr?l.

61 Így a Bouygues-társaságok els? fellebbezési jogalapja a Törvényszék által a T-450/04. sz. ügyben lefolytatott mérlegelésre vonatkozik, és a Törvényszék azáltal elkövetett hibáin alapul, hogy elutasította a Bouygues-társaságok annak alátámasztása érdekében el?adott érvelését, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor elmulasztotta állami támogatásoknak min?síteni a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat.

62 A második jogalap a Törvényszék által a T-444/04. sz. ügyben lefolytatott mérlegelésre vonatkozik, és a Törvényszék által akkor elkövetett téves jogalkalmazáson alapul, amikor a vitatott határozatot megsemmisítette annyiban, amennyiben állami támogatásoknak min?síti az összességükben vizsgált 2002. december 4-i bejelentést és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlatot. E jogalap két részb?l áll, amelyek közül az els? a biztosított el?ny és az állami források elkötelezése közötti szükségszer? kapcsolatra vonatkozó téves jogalkalmazáson, a második pedig az azon kérdéssel kapcsolatos téves jogalkalmazáson alapul, hogy a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat el?nyt biztosított-e az FT-nek.

63 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Bizottság három jogalapra hivatkozik, amelyek közül az els? a megtámadott ítélet ellentmondásos indokolásán alapul.

64 A második jogalap a Törvényszék által akkor elkövetett téves jogalkalmazáson alapul, amikor a vitatott határozatot megsemmisítette annyiban, amennyiben állami támogatásoknak min?síti az összességükben vizsgált 2002. december 4-i bejelentést és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlatot. E jogalap négy részb?l áll, amelyek közül az els? a biztosított el?ny és az állami források elkötelezése közötti szükségszer? kapcsolatra vonatkozó téves jogalkalmazáson, a második az állami forrásoknak az összességükben vizsgált 2002. december 4-i bejelentéssel és a

részvényesi el?legre vonatkozó ajánlattal történ? elkötelezésére vonatkozó téves jogalkalmazáson, a harmadik az FT részére biztosított el?ny vizsgálatára vonatkozó, a körültekint? magánbefektet? kritériuma Bizottság általi alkalmazása figyelembevételének hiányából ered? téves jogalkalmazáson, a negyedik pedig az összetett gazdasági elemzések lefolytatása során a Bizottságot megillet? mérlegelési mozgástér téves megítélésén alapul.

65 A harmadik jogalap a vitatott határozat téves értelmezésén és elferdítésén alapul.

66 El?ször a Bouygues-társaságok által felhozott, a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok állami támogatásoknak min?sítésére vonatkozó els? jogalapot kell megvizsgálni, másodsor pedig – együttesen – a Bouygues-társaságok második jogalapjának els? részét és a Bizottság második jogalapjának els? részét, amelyek az összességükben vizsgált 2002. december 4-i bejelentés és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat állami támogatásoknak min?sítésével kapcsolatos téves jogalkalmazáson alapulnak.

A Bouygues-társaságok által felhozott, a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok állami támogatásoknak min?sítésére vonatkozó els? jogalapról

67 A Bouygues-társaságok els? fellebbezési jogalapja az állami támogatás fogalmának túl sz?kít? értelmezésén, a francia jogszabályok elferdítésén és a tényállás téves jogi min?sítésén alapul, amelyeket a Törvényszék állítólag akkor követett el, amikor elutasította a Bouygues-társaságok annak alátámasztása érdekében el?adott érvelését, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, amikor megtagadta, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak min?sítse.

68 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a T-450/04. sz. ügyben a Bouygues-társaságok többek között azt kérték, hogy a Törvényszék semmisítse meg a vitatott határozat 1. cikkét annyiban, amennyiben az hallgatólagosan elutasítja mind a 2003. január 22-én a Bizottsághoz benyújtott panaszukban, mind pedig a közigazgatási eljárás során kifejtett azon érvelésüket, amely szerint a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok önmagukban állami támogatásoknak min?sülnek.

69 A jelen ítélet 36. és 43. pontjában megállapítást nyert, és a megtámadott ítélet 133. és 325. pontjából kit?nik, hogy a Törvényszék e kérelmet elfogadhatónak nyilvánította, viszont megalapozatlannak ítélte.

70 E tekintetben mindenekel?tt meg kell állapítani, hogy különösen az érintett intézkedéseknek a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat (39)–(57) preambulumbekkezdésében foglalt részletes ismertetéséb?l kit?nik, hogy e határozat kizárólag a bejelentett intézkedésekre vonatkozik, következésképpen pedig a Bizottság az említett határozatban nem hívta fel az érdekelt feleket azon kérdéssel kapcsolatos észrevételeik benyújtására, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok önmagukban állami támogatásnak min?sülnek-e.

71 Márpedig az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelv? különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 4. cikkének (4) bekezdése, 6. cikkének (1) bekezdése és 13. cikkének (1) bekezdése szerint az ilyen határozat és az ilyen felhívás szükséges mind a közigazgatási eljárás tárgyának meghatározásához, mind pedig annak biztosításához, hogy a Bizottság a lehet? legteljesebb kör? információhoz jusson.

72 Ezért, mivel a Bizottság nem hozott semmilyen további határozatot, amely a vitatott határozat elfogadásához vezet? közigazgatási eljárás tárgyát kiterjeszthette volna arra a kérdésre, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok önmagukban állami támogatásnak min?sültek-e, ez az

intézmény a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozattal nem válaszolta meg a Bouygues-társaságok által 2003. január 22-én hozzá benyújtott panasz ezen elemét.

73 Továbbá a vitatott határozat (185) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy e határozat tárgyát az a részvényesi elöleg képezi, amelyet bejelentettek a Bizottságnak, valamint hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat a Bizottság csak annyiban vette figyelembe, amennyiben e nyilatkozatok az említett elöleg mérlegelése szempontjából objektíve relevánsak. Így a Bizottság az említett nyilatkozatokat csak annyiban vizsgálta, amennyiben azok ez utóbbi intézkedés háttérét képezik.

74 Ezenkívül a Bizottság a vitatott határozat (188), (189), (218) és (219) preambulumbekzdésében megállapította, hogy nem áll rendelkezésére elegendő adat ahhoz, hogy állást foglalhasson abban a kérdésben, hogy az említett nyilatkozatok önmagukban állami támogatásnak minősülnek-e.

75 Végül a vitatott határozat 1. cikkéből kitűnik, hogy e határozat arra szorítkozik, hogy a részvényesi elöleget minősítse a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak, a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat pedig kizárólag a megállapított támogatás háttéréként említi.

76 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a vitatott határozat nem foglal állást a Bouygues-társaságok panaszáról, amennyiben e társaságok azt állították, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok önmagukban állami támogatásoknak minősülnek.

77 Ebből következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 128. és 131. pontjában úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat 1. cikkében a Bizottság megtagadta, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak minősítse. Az ugyanis, hogy a Bizottság a Bouygues társaságok panasza alapján nem foglalt állást maguknak e nyilatkozatoknak a panaszban kifogásolt állami támogatásként minősítéséről, önmagában nem tekinthető e panaszosok állításait elutasító határozatnak.

78 A Törvényszék ekként eljárva olyan kérdéseket mérlegelt, amelyekről a Bizottság még nem foglalt állást, és összekeverte a közigazgatási és bírósági eljárás különböző szakaszait, ami összeegyeztethetetlen a hatáskörök Bizottság és Bíróság közötti megosztásának és az EUM-Szerződésben szabályozott jogorvoslatoknak a rendszerével, valamint a gondos igazságszolgáltatás követelményeivel (lásd ebben az értelemben a 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítélet [EBHT 1981., 2639. o.] 20. pontját).

79 Következésképpen az olyan téves jogalkalmazásra vonatkozó első fellebbezési jogalap, amelyet a Törvényszék annak jogszerűsége mérlegelése során követett el, hogy a Bizottság állítólag megtagadta, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak minősítse, hatástalan.

A Bouygues-társaságok második jogalapjának első részéről és a Bizottság második jogalapjának első részéről, amelyek az összességükben vizsgált 2002. december 4-i bejelentés és a részvényesi elölegre vonatkozó ajánlat állami támogatásoknak minősítésével kapcsolatos téves jogalkalmazáson alapulnak

A felek érvei

80 Először is, a Bouygues-társaságok és a Bizottság azt állítják, hogy a Törvényszék az állami támogatás fennállásának megállapítása szempontjából tévesen követelte meg, hogy az azonosított előny és az állami források elkötelezése között összefüggés, szoros kapcsolat, egyenértékűség és megfelelés legyen. Az ítélkezési gyakorlatból ugyanis az következik, hogy az

említett kapcsolat közvetett is lehet, továbbá hogy ilyen egyenérték?ségre vagy megfelelésre nincs szükség.

81 Másodszor, a Bouygues-társaságok úgy vélik, hogy az, ahogyan a Törvényszék e kapcsolatot elgondolta, sérti azt az elvet, mely szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése nem az okaik vagy céljaik szerint tesz különbséget az állami beavatkozások között, hanem a hatásaik szerint határozza meg azokat. A Bouygues-társaságok szerint a valamely vállalkozás javát szolgáló ugyanazon beavatkozási stratégiába illeszked? intézkedéseknek a jelen ügy tárgyát képez?höz hasonló egymásutánja esetén az el?ny és az állami források felhasználása közötti összefüggést átfogóan, az állami beavatkozást egységében és folytonosságában szemlélve kell mérlegelni.

82 A Bizottság pontosítja, hogy az egymáshoz szorosan kapcsolódó olyan intézkedéseket, amelyek elkülönítve történ? vizsgálat esetén mentesülhetnének az állami támogatások ellen?rzése alól, miközben jelent?s versenytorzító hatással járnak, együtt kell vizsgálni. Így a Bizottság szerint a részvényesi el?leg a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokkal megteremtett összefüggésben vizsgálva állami támogatásnak min?sül.

83 Az FT és a Francia Köztársaság mindeneke?tt azt állítja, hogy az állami támogatás fogalma kell?en szoros összefüggést követel meg a vállalkozásnak biztosított el?ny és az államra háruló pénzügyi teher között. Pontosítják, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a vállalkozások nyereségeire háruló és az állam adóbevételeinek csökkenését eredményez? pénzügyi teher nem jelent ilyen kapcsolatot, míg az állam olyan adóbevételekr?l történ? lemondása, amelyeket egyébként beszédett volna, ilyen kapcsolatot jelent, ha bizonyos vállalkozások közvetett el?nyhöz jutottak.

84 Másfel?l a Francia Köztársaság úgy véli, hogy az állami források elkötelezésének az el?ny eredetének, nem pedig a következményének kell lennie. A Bizottság viszont ezt az okfejtést megfordította.

85 A Németországi Szövetségi Köztársaság hozzáteszi, hogy a jelen ügy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok „mellékhatásaira” vonatkozik, amelyek nem alkalmasak arra, hogy terhet jelentsenek az állami költségvetésre. Ezenkívül, jóllehet az állami költségvetést semmilyen módon nem terhel? el?ny is torzíthatja a versenyt, ez nem jelenti azt, hogy az ilyen intézkedés az állami támogatások ellen?rzése alá tartozna. Az állami források elkötelezése kritériumának a Bizottság és a Bouygues-társaságok által támogatott kiterjeszt? értelmezése ugyanis jelent?s számú olyan nyilatkozatot az állami támogatások ellen?rzése alá vonna, mint amilyeneket a tagállamok a 2008. évi pénzügyi válság során tettek,.

86 Továbbá az FT és a Francia Köztársaság szerint a Törvényszék nem követelte meg, hogy az el?ny feleljen meg az állam által felszabadított eszközök összegének. A Törvényszék csak azt írta el?, hogy összefüggés legyen az el?ny és az állami költségvetésre háruló teher között abban az értelemben, hogy az el?nynek ilyen teherb?l kell származnia. A Törvényszék azt is elismerte, hogy a költségvetést terhel? kell?képpen konkrét gazdasági kockázatból állami források elkötelezése származhat, viszont – helyesen – megvizsgálta, hogy voltak-e jogilag kötelez? erej? kötelezettségvállalások.

87 Az FT végül azt állítja, hogy az az elv, mely szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése az állami beavatkozásokat a hatásaik szerint határozza meg, nem mentesíti a Bizottságot a vállalkozásnak nyújtott el?ny pontos azonosítása, valamint annak vizsgálata alól, hogy ez az el?ny állami forrásokból származik-e. Így a Bizottság átfogó vizsgálat alapján nem tulajdoníthatja a 2002 júliusában tett nyilatkozatoknak azokat az állami forrásokat, amelyek potenciális elkötelezése egy eltér? és kés?bbi intézkedéssel, vagyis a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat elküldésével

történt.

88 A Francia Köztársaság ezenkívül azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 301–310. pontjában a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat átfogó elemzését folytatta le, továbbá úgy véli, hogy a Törvényszék helyesen jutott arra a következtetésre, hogy nem volt összefüggés az azonosított el?nyök és az állami források elkötelezése között.

A Bíróság álláspontja

89 A Bouygues-társaságok és a Bizottság lényegében azt kifogásolják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az állami támogatás fennállásának megállapítása céljából szoros összefüggést követelt meg egyrészt a 2002. december 4-i bejelentés és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat tekintetében külön-külön azonosítandó el?ny, másrészt pedig az így azonosított el?nyök egyikével vagy másikával egyenérték? és annak megfelel? állami források elkötelezése között.

90 A jelen ítélet 40. és 41. pontjában megállapítást nyert, hogy a Törvényszék megítélése szerint az FT-nek nyújtott el?ny a 2002. december 4-i bejelentés vonatkozásában bizonyított volt, a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlatból ered? további és elkülönült el?nyt azonban nem sikerült alátámasztani.

91 A megtámadott ítélet 262. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az így azonosított el?nynek „állami források átruházásából kell származnia”, továbbá hogy ezen, „az azonosított el?ny és az állami források elkötelezése közötti összefüggés követelménye f?szabály szerint feltételezi, hogy az említett el?ny szorosan köt?djön egy annak megfelel?, az állami költségvetést terhel? kiadáshoz, vagy az állam által vállalt, jogilag kötelez? erej? kötelezettségek alapján e költségvetést terhel? kell?en konkrét gazdasági kockázathoz”.

92 A megtámadott ítélet 293–298. pontjában a Törvényszék a 2002. december 4-i bejelentés egyedi vizsgálatát folytatta le. Különösen, az ítélet 293–295. pontjában, úgy ítélte meg, hogy nem feladata megvizsgálni, hogy e bejelentés állami források átruházásával jár-e, mivel sem a Bizottság, sem pedig a Bouygues-társaságok nem hoztak fel ilyen érvet, illetve e tekintetben nem szolgáltak releváns és bizonyító jelleg? adatokkal.

93 A megtámadott ítélet 296. pontjában a Törvényszék hozzátette, hogy „[m]indenesetre az állami források [...] [említett] bejelentésen alapuló átruházása kizárólag olyan el?nnyel függhet össze, amely a bejelentésben kifejezetten említett 9 milliárd euró összeg? hitelkeret megnyitásából adódik”, valamint hogy „ez az el?ny eltér a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokból származó el?nyt?l, ahogy azt [...] [a vitatott] határozat is megállapította”.

94 A megtámadott ítélet 297. pontjában a Törvényszék pontosította, hogy az „azonosított el?ny és az állami források átruházása közötti kapcsolat követelménye feltételezi [...], hogy az említett el?ny megfelel az állami költségvetésre nehezed? egyenérték? tehernek [...]. A jelen ügyben azonban [...] a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokból származó el?ny [...] [és] a 9 milliárd euró összeg? hitelkeret megnyitásában megnyilvánuló állami források állítólagos átruházása – mint az a [...] 2002. december 4-i [bejelentésben] szerepel – közötti kapcsolatot illet?en nem ez a helyzet”.

95 A részvényesi el?legre vonatkozó ajánlattal kapcsolatban a Törvényszék a megtámadott ítélet 299. pontjában megállapította, hogy mivel a Bizottság nem bizonyította megfelel?en az abból származó el?nyt, a Törvényszék még kevésbé tudja megállapítani az állami források ezen el?nyhöz kapcsolódó átruházásának fennállását.

96 Végül, amennyiben a Bizottság az állami támogatás fennállásának megállapítását a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatoknak a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlattal együtt történ? átfogó vizsgálatára alapította, a Törvényszék a megtámadott ítélet 307. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem jogosult arra, hogy „kibújjon azon kötelezettsége alól, hogy olyan különleges el?nyt azonosítson, amely állami források megfelel? átruházásával jár”, az ítélet 309. pontjában pedig megállapította, hogy még ha a Bizottság a pénzügyi piacok bizalmának helyreállításából és az FT refinanszírozási feltételeinek javításából ered? el?ny jellemzése céljából figyelembe is vehette a 2002. december 4-i bejelentést megelőz? események összességét, ez az el?ny „nem idézte el? az állami költségvetés ennek megfelel? csökkenését vagy az e költségvetést érint? terhek kell?képpen konkrét gazdasági kockázatát. Ez az el?ny különösen attól az el?nyt?l különbözik, amelyet a részvényesi el?legre vonatkozó [...] [ajánlat] tartalmazhat, és amelyet a [vitatott] határozat nem megfelel?en bizonyított”.

97 Ebb?l következ?en a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság minden egyes állami beavatkozás tekintetében köteles volt egyedileg megvizsgálni, hogy az adott beavatkozás állami forrásokból származó különleges el?nyt biztosít-e. A Törvényszék ezenkívül megállapította, hogy csak az állami költségvetés csökkenése, vagy az e költségvetésre háruló terhek kell?képpen konkrét, az így azonosított el?nyhöz szorosan kapcsolódó és annak megfelel? gazdasági kockázata teljesíti az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti, állami forrásokból történ? finanszírozással kapcsolatos feltételt.

98 E tekintetben mindenekel?tt meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében, ha a Szerz?dések másként nem rendelkeznek, a bel? piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének el?nyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

99 Következésképpen csak a közvetlenül vagy közvetve állami forrásokból nyújtott, illetve az állam számára további terhet jelent? el?nyöket lehet az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásoknak tekinteni. E rendelkezésnek magának a szövegéb?l, valamint az EUMSZ 108. cikkben megállapított eljárási szabályokból következik ugyanis, hogy az állami forrásokon kívüli egyéb eszközök révén nyújtott el?nyök nem tartoznak a szóban forgó rendelkezések hatálya alá (lásd ebben az értelemben a C-72/91. és C-73/91. sz. Sloman Neptun egyesített ügyekben 1993. március 17-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-887. o.] 19. pontját; a C-200/97. sz. Ecotrade-ügyben 1998. december 1-jén hozott ítélet [EBHT 1998., I-7907. o.] 35. pontját, valamint a C-379/98. sz. PreussenElektra-ügyben 2001. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-2099. o.] 58. pontját).

100 Márpedig meg kell állapítani, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nem szükséges minden esetben bizonyítani, hogy állami források átruházása történt, ahhoz hogy a vállalkozásnak vagy vállalkozásoknak biztosított el?nyt az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak lehessen min?síteni (lásd ebben az értelemben a C-387/92. sz. Banco Exterior de España ügyben 1994. március 15-én hozott ítélet [EBHT 1994., I-877. o.] 14. pontját; a C-6/97. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 1999. május 19-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-2981. o.] 16. pontját, valamint a C-482/99. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2002. május 16-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-4397. o.] 36. pontját).

101 Így támogatásoknak kell tekinteni többek között azokat a beavatkozásokat, amelyek különböző formában enyhítik a vállalkozás költségvetésének általános terheit, és amelyek ezáltal, anélkül hogy a szó szoros értelmében szubvenciók lennének, azokkal azonos természetűek és hatásúak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Banco Exterior de España ügyben hozott ítélet 13. pontját; a C-75/97. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben 1999. június 17-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-3671. o.] 23. pontját, valamint a C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6857. o.] 25. pontját).

102 Állandó ítélkezési gyakorlat ugyanis, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése az állami beavatkozásokat a hatásaik alapján határozza meg (a C-124/10. P. sz., Bizottság kontra EDF és társai ügyben 2012. június 5-én hozott ítélet 77. pontja, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

103 Márpedig, mivel az állami beavatkozások különböző formákat öltenek, és a hatásaik szerint kell azokat elemezni, nem zárható ki, mint azt a Bouygues-társaságok és a Bizottság is helyesen állítják, hogy az állam több egymást követő beavatkozását az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából egyetlen beavatkozásnak kell tekinteni.

104 Ez lehet a helyzet többek között akkor, ha az egymást követő beavatkozások – többek között az időbeli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás ezen beavatkozások időpontjában fennálló helyzetére tekintettel – olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani (lásd ebben az értelemben a 72/79. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1980. április 24-én hozott ítélet [EBHT 1980., 1411. o.] 24. pontját).

105 Ebből következik, hogy amikor úgy ítélte meg, hogy szükség van az állami költségvetés csökkenésének, vagy az e költségvetésre háruló terhek olyan, kellőképpen konkrét gazdasági kockázatának azonosítására, amely szorosan kapcsolódik az akár a 2002. december 4-i bejelentésből, akár pedig a részvényesi elölegre vonatkozó ajánlatból eredő különleges elnyűhöz, továbbá megfelel az ilyen elnyűnek, illetve ellenszolgáltatásként ilyen elnyű áll vele szemben, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben olyan jellegű kritériumot alkalmazott, amely eleve kizárhatja, hogy ezen állami beavatkozásokat a közöttük fennálló kapcsolatok és hatásaik szerint egyetlen beavatkozásnak lehessen tekinteni.

106 Továbbá meg kell állapítani, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következően az állami forrásokat terhelheti az olyan állami beavatkozás, amely egyszerre képes arra, hogy az általa érintett vállalkozásokat a többi vállalkozáshoz képest kedvezőbb helyzetbe hozza, valamint az állam számára a jövőre nézve további teher keletkezésének kellőképpen konkrét kockázatával járjon (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Ecotrade-ügyben hozott ítélet 41. pontját).

107 Különösen, a Bíróságnak már volt alkalma megállapítani, hogy az állami kezességvállalás formájában nyújtott elnyűk további teherrel járhatnak az állam számára (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Ecotrade-ügyben hozott ítélet 43. pontját, valamint a C-275/10. sz., Residex Capital IV ügyben 2011. december 8-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-13043. o.] 39–42. pontját).

108 A Bíróság továbbá már kimondta, hogy ha gazdasági szempontból a piaci feltételek azon megváltozása, amely bizonyos vállalkozásoknak közvetetten nyújtott elnyűt keletkeztet, az állami hatóságok részéről forrásvesztés eredménye, még a befektetők által meghozott önálló döntés közbeiktatása sem jár azzal a hatással, hogy megszüntesse az említett forrásvesztés és az érintett vállalkozások javát szolgáló elnyű között fennálló kapcsolatot (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 25–28. pontját).

109 Következésképpen az állami támogatás fennállásának megállapítása céljából a

Bizottságnak egyrészt a kedvezményezettnek nyújtott el?ny, másrészt pedig az állami költségvetés csökkenése, s?t az e költségvetésre háruló terhek kell?képpen konkrét gazdasági kockázata közötti kell?képpen közvetlen kapcsolatot kell bizonyítania (lásd ebben az értelemben a C-279/08. P. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2011. szeptember 8-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-7671. o.] 111. pontját).

110 Ezzel szemben – ellentétben a Törvényszék megállapításával – nem szükséges, hogy az ilyen csökkenés vagy akár az ilyen kockázat megfeleljen az említett el?nynek, vagy azzal egyenérték? legyen, sem az, hogy ezzel az el?nyvel szemben ilyen csökkenés vagy ilyen kockázat álljon, sem pedig az, hogy ez az el?ny ugyanolyan természet? legyen, mint azon állami források elkötelezése, amelyb?l származik.

111 Ebb?l következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, mind az állami támogatást biztosító állami beavatkozás Bizottság általi azonosításának felülvizsgálata, mind pedig az azonosított el?ny és az állami források Bizottság által megállapított elkötelezése közötti kapcsolatok vizsgálata során.

112 Végül e megállapítást nem vonja kétségbe a Francia Köztársaság azon érve, mely szerint a Törvényszék a megtámadott ítélet 301–310. pontjában az el?ny és az állami források elkötelezése közötti kapcsolat átfogó elemzését folytatta le. Különösen a jelen ítélet 96. pontjában szerepl? összefoglalóból ugyanis kit?nik, hogy a Törvényszék e vizsgálatot csak a jelen ítélet 105. és 110. pontjában azonosított téves kritériumokra vonatkozóan folytatta le.

113 Mivel a Törvényszék által elkövetett téves jogalkalmazás olyan jelleg?, hogy érvénytelenítheti a megtámadott ítélet 310. pontjában megfogalmazott azon következtetéshez vezet? okfejtést, amely szerint a Bizottság tévesen értelmezte az állami támogatás fogalmát, a Bouygues-társaságok második jogalapja els? részének és Bizottság második jogalapja els? részének helyt kell adni.

114 E feltételek mellett, továbbá anélkül, hogy a fellebbezésekben felhozott többi jogalapot meg kellene vizsgálni, a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

A Törvényszék el?tt indított keresetr?l

115 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének els? bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet érdemben maga is eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi.

116 A jelen esetben a Bíróság rendelkezésére állnak az ahhoz szükséges adatok, hogy érdemben döntsön egyrészt a T-450/04. sz. ügyben a vitatott határozat 1. cikkének annyiban történ? megsemmisítése iránt el?terjesztett kérelemr?l, amennyiben a Bizottság megtagadta, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak min?sítse, másrészt pedig a T-425/04. és a T-444/04. sz. ügyekben a Francia Köztársaság és az FT által a kereseteik alátámasztása érdekében felhozott második jogalap második részér?l és a harmadik jogalapról annyiban, amennyiben e rész és e jogalap a vitatott határozatban tett, a francia állam által az FT részére nyújtott el?ny fennállására vonatkozó megállapítás ellen irányul.

A vitatott határozat 1. cikkének megsemmisítése iránti, a T-450/04. sz. ügyben el?terjesztett kérelemr?l

117 A jelen ítélet 70–79. pontjából kitűnik, hogy a vitatott határozat nem foglal állást a Bouygues-társaságok által benyújtott panaszról annyiban, amennyiben e társaságok azt állították, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok önmagukban állami támogatásoknak minősültek.

118 Következésképpen hatástalanok a keresetlevélben felhozott, a vitatott határozat 1. cikkének annyiban történő megsemmisítésére irányuló jogalapok, amennyiben a Bizottság megtagadta, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat állami támogatásoknak minősítse.

A Francia Köztársaság és az FT által felhozott második jogalap második részéről és harmadik jogalapról, amennyiben e rész és e jogalap a vitatott határozatban tett, a francia állam által az FT részére nyújtott előny fennállására vonatkozó megállapítás ellen irányul

A felek érvei

119 Második kereseti jogalapjuk második részében a Francia Köztársaság és az FT azt állítja, hogy a Bizottság két különböző eseményből, vagyis egyrészt a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokból, másrészt pedig a francia állam 2002. decemberi beavatkozásaiból tévesen következtetett állami támogatás fennállására. Márpedig ezek az események különböző időpontokban következtek be, és nem tekinthetők egyetlen intézkedésnek. A Bizottság maga is elismerte, hogy külön-külön ezen események egyike sem elegendő a következtetés alátámasztásához.

120 Harmadik kereseti jogalapjukban a Francia Köztársaság és az FT többek között azt állítja, hogy a Bizottság a vitatott határozatban nyilvánvaló mérlegelési hibákat követett el, amikor megállapította, hogy a piacok a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatokat a francia állam kötelezettségvállalásaként értelmezheték, és hogy azok hatással voltak a piacok 2002. decemberi helyzetére. Az FT ezenkívül azt állítja, hogy a Bizottság azon okfejtése, amely szerint a részvényesi előlegre vonatkozó ajánlat előnyt jelentett az FT számára, szintén nyilvánvaló mérlegelési hibában szenved, mivel nem tartja tiszteletben a körültekintő magánbefektető kritériumát.

121 Ezért a Francia Köztársaság és az FT azt állítja, hogy a 2002. július 12-i nyilatkozat idején még nem született döntés az FT tekintetében teendő intézkedések természetéről, és nem hoztak semmiféle, a francia állam komoly kötelezettségvállalásának minősíthető befektetési döntést. Ezen általános, feltételes és jogilag nem kötelező nyilatkozatot nem lehet a francia állam egyértelmű, pontos és visszavonhatatlan kötelezettségvállalásának minősíteni.

122 Továbbá a Francia Köztársaság és az FT vitatja, hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok hatással voltak a piaci szereplők felfogására 2002 decemberében, és az FT részvényei és kötvényei értékének rendellenes és nem elhanyagolható növekedését váltották ki. Különösen a 2004. április 28-i jelentés következtetései nem megfelelő elemzési módszeren alapulnak, és nem elegendők sem az FT-részvény 2002. júliusi árfolyama szokatlanul rendellenes emelkedése fennállásának, sem a 2002. július 12-i nyilatkozat és az ilyen emelkedés közötti okozati összefüggésnek a bizonyításához.

123 E tekintetben a Francia Köztársaság és az FT előadja, hogy e jelentés csak a 2002. július 12-i nyilatkozatnak a piacokra 2002 júliusában gyakorolt állítólagos hatásaira utal. Ráadásul e jelentés nem elemezte a 2002. július 12-i nyilatkozatnak a piac 2002. decemberi helyzetére gyakorolt feltételezett hatásait, tekintettel arra, hogy lehetetlen különbséget tenni e hatások, valamint a 2002. július és december között bekövetkezett olyan egyéb események hatásai között, mint az FT 2002 második félévében mutatott jó teljesítménye és működési kilátásai, a Mobilcom társaság helyzetének rendezése, új elnök-vezérigazgató kinevezése, valamint az egyensúly

helyreállítását célzó terv bemutatása.

124 Végül az FT el?adja, hogy a Bizottság elismerte, hogy a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat nem biztosított el?nyt az FT-nek, mivel az FT nem fogadta el ezt az ajánlatot, továbbá azt állítja, hogy kizárt, hogy a piac ezen ajánlatot a francia állam olyan kötelezettségvállalásának megnyilvánulásaként érzékelhette volna, amely meghaladja a francia állam t?keemelésben való jöv?beli részesedését, mivel e terv szigorúan a 9 milliárd euró összegre és 18 hónapos id?tartamra korlátozódott. A piacok pozitív visszajelzése els?sorban az FT új vezérigazgatójának kinevezésére és az operatív teljesítményének javítását célzó tervre vezethet? vissza.

A Bíróság álláspontja

125 Érvelésével a Francia Köztársaság és az FT lényegében azt állítja, hogy a Bizottság hibákat követett el, amikor megállapította, hogy a francia állam 2002. július 12-i és 2002. december 20-i különböz? beavatkozásai egyetlen beavatkozásnak min?sültek, és hogy a 2002. július 12-i nyilatkozat a francia állam kötelezettségvállalását tartalmazta, valamint hogy a 2002 júliusa óta tett nyilatkozatok hatással voltak a piaci szerepl?k felfogására 2002 decemberében, továbbá hogy a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat el?nyt biztosított az FT-nek.

126 E tekintetben mindeneke?tt meg kell állapítani, hogy a vitatott határozatnak különösen a (188) és (189) preambulumbekzdéséb?l kit?nik, hogy a Bizottság az állami támogatás fennállásának megállapítását nem arra a kötelezettségvállalásra alapította, amelyet a francia állam a 2002. július 12-i nyilatkozattal állítólag tett.

127 Továbbá a vitatott határozatnak különösen a (194) preambulumbekzdéséb?l kit?nik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy „a részvényesi el?leg (amely a vállalat felt?késítésében való állami részvétel megel?legezése) el?nyt biztosít az FT javára, mert lehet?vé teszi számára, hogy kib?vítse finanszírozási eszközeit, és megnyugtassa a piacot esedékes fizetési kötelezettségei teljesítésére vonatkozó képességét illet?en”. A Bizottság hozzátette, hogy még ha az FT nem is fogadta el ezt az ajánlatot, „a piac felé érzékeltetett látszat, miszerint ilyen el?leg létezik, alkalmas arra, hogy az FT számára el?nyt jelentsen, mert a piac úgy tekintette, hogy [az FT] pénzügyi helyzete szilárdabb”.

128 A vitatott határozat (196) preambulumbekzdésében a Bizottság az állami források elkötelezésére vonatkozó elemzése keretében hozzátette, hogy „a részvényesi el?leg rendelkezésre bocsátásának a bejelentésével, amelyet e rendelkezésre bocsátás el?zetes feltételeinek a teljesítésével társítottak [...], azzal a piac számára keltett látszattal, mintha ezt az el?leget ténylegesen rendelkezésre bocsátották volna [...] és végül a parafált és az ERAP által aláírt el?legszerz?désnek az FT részére való elküldésével [...] állami források [esetleges] pótlólagos megterhelése történt”.

129 Ebb?l következ?en a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az összességükben vizsgált 2002. december 4-i bejelentés és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, állami források elkötelezésével járó el?nyt biztosított.

130 Ebben az összefüggésben, amennyiben a Francia Köztársaság és az FT úgy véli, hogy a Bizottság a 2002. december 4-i bejelentés és a részvényesi el?legre vonatkozó ajánlat együttes vizsgálatával hibát követett el, meg kell állapítani, hogy – mint azt a jelen ítélet 103. és 104. pontja kimondta – az állami beavatkozások különböző formákat ölthetnek, és így a hatásaik szerint kell azokat elemezni. Következésképpen nem lehet eleve kizárni, hogy az állam több egymást követ? beavatkozását egyetlen beavatkozásnak kell tekinteni, többek között akkor, ha az ilyen beavatkozások az id?beli sorrendjükre, a céljukra és a vállalkozás helyzetére tekintettel olyan szorosan kapcsolódnak egymáshoz, hogy nem lehet azokat elválasztani.

131 Márpedig nyilvánvaló, hogy a 2002. december 4-i bejelentést nem lehet elválasztani a 9 milliárd euró hitelkeret formájában felajánlott azon részvényesi el?legt?l, amelyre az említett bejelentés kifejezetten utal. E tekintetben hozzá kell tenni, hogy a 2002. december 4-i bejelentést ugyanazon a napon tették, mint amelyen a részvényesi el?leget bejelentették a Bizottságnak.

132 Másfel?l a Bizottság helyesen ítélte meg úgy, hogy a 2002. december 4-én bejelentett és a Bizottsággal közölt részvényesi el?leg az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett el?nyt biztosított az FT-nek.

133 El?ször is a vitatott határozat (212) preambulumbekzdéséb?l kit?nik, mint azt a jelen ítélet 4., 6., 10. és 15. pontja is felidézte, hogy a 2002 márciusától júliusáig terjed? id?szakban a Moody's és az S & P az FT hosszútávú hiteleinek min?sítését a biztos befektetési kategória utolsó fokozatába rontotta le, negatív kilátással, jelezve, hogy e besorolást is csak a francia állam FT-vel kapcsolatos nyilatkozatai miatt tartotta fenn.

134 Továbbá a vitatott határozat 112. és 116. l?bjegyzetében hivatkozott adatokból kit?nik, hogy legkés?bb 2002. december 9-ét?l kezdve a piacok úgy tekinthették, hogy a francia államnak a jelen ítélet 132. pontjában említett beavatkozása az elkövetkez? 12 hónapra biztosította az FT likviditását a tartozásai tekintetében.

135 Végül a jelen ítélet 14. és 17. pontjából kit?nik, hogy 2002. december 11-én és 12-én az FT két kötvénykibocsátást kezdeményezett egymást követ?en, 2,9 milliárd euró összértékben, továbbá hogy 2003. január 15-én kötvénykibocsátás formájában 5,5 milliárd összérték? kölcsönt vett fel, 2003. február 10-én pedig megújította a 15 milliárd eurós szindikált hitel lej?r? részét.

136 Az eddigiekb?l következik, hogy – mint azt a Bizottság a vitatott határozat (194) preambulumbekzdésében helyesen megállapítja – a részvényesi el?leg az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett el?nynek min?sül, mivel lehet?vé tette az FT számára, hogy „kib?vítse finanszírozási eszközeit, és megnyugtassa a piacot esedékes fizetési kötelezettségei teljesítésére vonatkozó képességét illet?en”.

137 Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében szintén el?írt, az állami források elkötelezésével kapcsolatos feltételt illet?en meg kell állapítani, hogy a részvényesi el?leg a 9 milliárd eurós hitelkeret megnyitására vonatkozik. Jóllehet kétségkívül igaz, hogy az FT nem írta alá az el?legr?l szóló, neki címzett szerz?dést, e kedvezményezett – mint azt a Bizottság a vitatott határozat (196) preambulumbekzdésében helyesen megállapítja – bármikor aláírhatta volna azt, biztosítva ezzel magának a jogot, hogy azonnal megkaphassa a 9 milliárd euró összeget.

138 Másfel?l a Bizottság a vitatott határozat 116. l?bjegyzetében megállapította, hogy 2002. december 5-ét?l kezdve az FT a befektet?knek tartott bemutató során úgy írta le a francia állam által biztosított „hitelkeretet”, mint ami azonnal rendelkezésre áll, továbbá hogy ugyanezen a napon az S & P bejelentette, hogy a francia állam azonnal részvényesi hitelt fog nyújtani, továbbá hogy a francia Assemblée nationale (nemzetgy?lés) Pénzügyi Bizottságának jelezték, hogy a

részvényesi el?leget „máris az FT rendelkezésére bocsátották”, valamint hogy a Moody’s 2002. december 9-én bejelentette, hogy meger?sítést nyert, hogy „a 9 milliárd euró hitelkeretet megnyitották”.

139 Márpedig tekintettel egyrészt az állami forrásokra háruló, 9 milliárd euró mérték? esetleges pótlólagos teherre, másrészt pedig a jelen ítélet 107. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra, a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a jelen ítélet 132. pontjában említett el?nyt az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami forrásokból nyújtották.

A Francia Köztársaság és az FT által felhozott második jogalap második része és a harmadik jogalap egyéb vonatkozásairól, valamint a Francia Köztársaság és az FT által felhozott egyéb jogalapokról

140 Meg kell állapítani, hogy a Francia Köztársaság és az FT által hivatkozott második és harmadik jogalapot illet?en a per állása nem engedi meg a jogvita érdemben való eldöntését, amennyiben e jogalapok a körültekint? magánbefektet? kritériuma Bizottság általi alkalmazása ellen irányulnak.

141 Ugyanez a helyzet a Francia Köztársaság és az FT által hivatkozott, a lényeges eljárási szabályok és a védelemhez való jog megsértésére alapított els? jogalapot, valamint a Francia Köztársaság által hivatkozott, az indokolás hiányára alapított negyedik jogalapot, ebb?l következ?en pedig a Bouygues-társaságok által a vitatott határozat 2. cikkének megsemmisítése iránt el?terjesztett kérelmeket illet?en.

142 Következésképpen a T-425/04., a T-444/04. és a T-450/04. sz. ügyet vissza kell utalni a Törvényszékhez annak érdekében, hogy az határozzon az említett részr?l, valamint az említett felhozott jogalapokról és érvekr?l, továbbá a hozzá benyújtott azon kérelmekr?l, amelyeket a Bíróság nem bírált el.

A költségekr?l

143 Mivel az ügyeket a Bíróság visszautalja a Törvényszék elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeir?l jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következ?képpen határozott:

- 1) **A Bíróság az Európai Unió Törvényszéke T-425/04., T-444/04., T-450/04. és T-456/04. sz., Franciaország és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2010. május 21-én hozott ítéletét hatályon kívül helyezi.**
- 2) **A Bíróság a T-425/04., a T-444/04. és a T-450/04. sz. ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszékéhez annak érdekében, hogy az határozzon az el?tte felhozott azon jogalapokról és a hozzá benyújtott azon kérelmekr?l, amelyeket a Bíróság nem bírált el.**
- 3) **A Bíróság a költségekr?l jelenleg nem határoz.**

Aláírások

* Az eljárás nyelve: francia.